

Spørgsmål nr. 104 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om det er i overensstemmelse med princippet om ”equality of arms” i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, når staten i sager mod borgere har adgang til langt mere omfattende juridisk bistand end borgerne, sådan som det beskrives i artiklen ”Organisationer: Høje salærer giver staten urimelig fordel over for borgerne”, Berlingske, den 23. oktober 2024?”

Svar:

1. Efter den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 6, stk. 1, 1. pkt., har enhver ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der er oprettet ved lov, når der skal træffes afgørelse enten i en strid om vedkommendes borgerlige rettigheder og forpligtelser eller angående en mod den pågældende rettet anklage for en forbrydelse.

Det følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (EMD) praksis, at retten til en retfærdig rettergang indebærer et krav om ligestilling af sagens parter (”equality of arms”). Ligebehandlingsprincippet indebærer, at en part skal have mulighed for at præsentere sin sag under betingelser, der ikke i væsentlig grad stiller vedkommende dårligt i forhold til modparten, jf. bl.a. Domstolens dom af 22. februar 1996 i sagen *Bulut mod Østrig*, præmis 47.

Ligebehandlingsprincippet indebærer bl.a., at parterne i en sag som udgangspunkt skal behandles lige med hensyn til mulighed for at indkalde og afhøre vidner, fremføre beviser, få indflydelse på indhentelse af sagkyndige erklæringer, få kendskab til og kommentere dokumenter, beviser og bemærkninger fremført for retten, mulighed for at være til stede mv., jf. Jon Fridrik Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention for praktikere, 6. udgave (2023), side 691.

Det forhold, at der er forskelle i parternes mulighed for at føre sagen på grund af økonomiske forskelle, er ikke i sig selv i strid med ligebehandlingsprincippet, jf. Jon Fridrik Kjølbro, a.st., side 692.

2. For så vidt angår spørgsmålet om fastsættelse af salærer kan der henvises til Justitsministeriets besvarelse af 22. februar 2024 af spørgsmål nr. 616 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Som det bl.a. fremgår heraf, er det ikke usædvanligt, at en advokats salær er højere end det, en part får tilkendt i sagsomkostninger, ligesom det ikke er usædvanligt, at der er forskel på de økonomiske midler, parterne har til rådighed for at føre sagen. Som det også fremgår af den nævnte besvarelse, hører fastsættelse af sagsomkostninger, herunder udgifter til advokatbistand, under domstolene, som fastsætter advokatudgifter efter vejledende takster.